

INFORMACIJA O PLANU ISPUNJENJA ZAVRŠNIH MJERILA ZA PRIVREMENO ZATVARANJE PREGOVORA U POGLAVLJU 14 – SAOBRAĆAJNA POLITIKA

I INFORMACIJE O POGLAVLJU

Cilj saobraćajne politike Evropske unije jeste poboljšanje funkcionisanja njenog unutrašnjeg tržišta obezbjeđivanjem sigurnosti, djelotvornosti, dostupnosti i kvaliteta saobraćajnih usluga, zaštite interesa korisnika tih usluga i zaštita životne sredine.

Saobraćajna politika je uređena Poglavljem VI, članovima 90-100 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, odnosno Lisabonskog ugovora. Njen cilj je da, utvrđivanjem okvirnih uslova za razne grane saobraćaja, omogući racionalan prevoz robe i putnika unutar Evropske unije, kao i na međunarodnom nivou, čime se dalje uklanjaju ograničenja među državama. To dalje doprinosi ujednačenijem razvoju privrede u Uniji, kao i njenom daljem širenju, stabilnosti cijena, poboljšanju udobnosti prevoza putnika i životnog standarda stanovnika.

Propisi Evropske unije obuhvataju drumski saobraćaj, željeznički saobraćaj, saobraćaj unutrašnjim plovnim putevima, kombinovani saobraćaj, vazdušni saobraćaj i pomorski saobraćaj i tiču se tehničkih, društvenih i sigurnosnih standarda tih sektora. Unija teži integraciji različitih saobraćajnih sektora u efektivne logističke lance u cilju njihovog optimalnog korišćenja, kao i poštovanju ekoloških standarda u okviru saobraćajnog sistema EU.

Poglavlje 14 – Saobraćajna politika je otvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 21. XII 2015. u Briselu.

Kako bi rad u ovoj oblasti na sveobuhvatniji i kvalitetniji način mogao da prati novonastale okolnosti i aktuelne izazove pregovaračkog procesa, koji se odnose na ispunjenje završnih mjerila, Vlada Crne Gore je 26. VII 2018. donijela novu Odluku o obrazovanju Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 14 – Saobraćajna politika.

II AKTIVNOSTI NA ISPUNJENJU ZAVRŠNIH MJERILA

I MJERILO - Crna Gora treba da postigne usklađenost s pravnom tekovinom EU koja se odnosi na naplatu putarine, socijalno zakonodavstvo u drumskom saobraćaju, nova pravila o težini i dimenzijama vozila za prevoz teške robe i vozila za prevoz putnika, kao i na zajednička pravila za pristup profesiji drumskog

prevoznika, za pristup tržištu međunarodnom drumskom prevozu tereta i za pristup međunarodnom tržištu usluga prevoza običnim i turističkim autobusima

Naplata putarine

Usklađivanje u oblasti naplate putarine bilo je planirano kroz novi **Zakon o putevima** u IV kvartalu 2017. i pratećih podzakonskih akata u IV kvartalu 2018, međutim donošenje Zakona je pomjereno za IV kvartal 2018, što uslovljava i kašnjenje u donošenju podzakonskih akata, koji će biti donešeni u roku od godinu dana od stupanja na snagu Zakona o putevima.

Socijalno zakonodavstvo u drumskom saobraćaju

Potpuna usklađenost sa Regulativom 2006/561, Direktivom 2006/22, Direktivom 2009/5 i Regulativom 165/2014 će se postići donošenjem izmjena i dopuna **Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju**, kao i propisa za njegovo sprovođenje. I ako je prvobitno bilo planirano da Zakon bude utvrđen u IV kvartalu 2017, rok je pomjeren za III kvartal 2018, odnosno za donošenje podzakonskih propisa, **Pravilnika o tehničkim i izvođačkim zahtjevima za tahografe, tahografske listiće i memorijske kartice i Pravilnika o uslovima u pogledu prostora, opreme i alata radionice za tahografe**, za IV kvartal 2018.

Nova pravila o težini i dimenzijama vozila

Za ispunjavanje preostalih obaveza u ovoj oblasti potrebno je donijeti **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima**, koji je planiran za III kvartal 2018.

Kabotaža

Pitanje kabotaže će se razmatrati detaljnije prilikom zatvaranja poglavlja.

II MJERILO - Crna Gora mora obezbijediti nadležno, nezavisno i efikasno regulatorno tijelo i tijelo za bezbjednost u željezničkom saobraćaju i osigurati usklađivanje sa standardima EU o bezbjednosti i interoperabilnosti

Novim **Zakonom o željeznici**, koji će biti usklađen sa Četvrtim paketom direktiva Evropske komisije, regulisaće se pitanje nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost. Planirano je bilo da se, nakon prvobitnog odlaganja sa IV kvartala 2017, Zakon usvoji u III kvartalu 2018, kako bi se pristupilo preostalim aktivnostima neophodnim za funkcionisanje tijela koje će biti u nadležnosti Vlade Crne Gore, a koje bi trebalo da postane operativno od 2019. Razlog za dodatno odlaganje je zbog dopune Zakona u dijelu prava putnika, na čemu je stavljen naglasak u komunikaciji sa Evropskom komisijom, čime će se ispuniti ovo mjerilo, na način što će u Zakonu biti implementirana i Regulativa 1371/2007. Novi **Zakon o bezbjednosti i interoperabilnosti u željezničkom saobraćaju** će istovremeno sa Zakonom o željeznici biti na javnoj raspravi u oktobru 2018, tako da će se u potpunosti ispuniti nadležnosti regulatornog tijela.

III MJERILO - Crna Gora treba da se uskladi s pravnom tekovinom o pravima putnika u svim oblastima saobraćaja

Drumski saobraćaj

Ova oblast je regulisana **Zakonom o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju**, koji je u značajnoj mjeri usklađen s Regulativom 181/2011 o pravima putnika prevozu autobusom i izmjeni Regulative 2006/2004 i Regulativom 4058/89. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugovorima u prevozu u drumskom saobraćaju planiran je za IV kvartal 2018.

Željeznički saobraćaj

Zakonom o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 41/10) se uređuju ugovorni i drugi obligacioni odnosi, koji nastaju iz ugovora o prevozu putnika i stvari u unutrašnjem i međunarodnom željezničkom saobraćaju. Zakonom su određene obaveze prevoznika prema putniku na osnovu ugovora o prevozu, prava lica s invaliditetom, lica sa smanjenom pokretljivošću i oboljelih lica, kao i prava i obaveze prevoznika i putnika vezana za prevoz prtljaga i za štetu nastalu zbog potpunog ili djelimičnog gubitka ili oštećenja prtljaga odnosno zbog zakašnjenja u isporuci. Ovaj Zakon pokriva samo dio prava putnika, a novim Zakonom o željeznici obuhvatiće se sve potrebno što je primjenljivo iz regulative 1371/2007.

Pomorski saobraćaj

U julu 2015. donijet je **Zakon o potvrđivanju Atinske konvencije o prevozu putnika i njihovog prtljaga morem, usvojene 1974. i Protokola iz 2002, uz Atinsku konvenciju o prevozu putnika i njihovog prtljaga morem, usvojene 1974.** Do kraja IV kvartala 2018. planirano je donošenje **Zakona o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi**, koji će u potpunosti biti usklađen s Regulativom 1177/2010. Donošenje **Zakona o unutrašnjoj plovidbi** je planirano za IV kvartal 2019. uz budžetsku pomoć predviđenu kroz IPA 2017, angažovanjem eksperata iz inostranstva, obzirom da Crna Gora u toj oblasti ne raspolaže potrebnim kapacitetima.

Vazdušni saobraćaj

Zakon o obligacionim odnosima i osnovama svojinsko-pravnih odnosa u vazdušnom saobraćaju i Nacionalni program za olakšice u vazdušnom saobraćaju su u potpunosti usklađeni s pravnom tekovinom EU u oblasti prava putnika.

IV MJERILO - Crna Gora treba da se u potpunosti uskladi s pravnom tekovinom o upravljanju vazdušnim saobraćajem

Pored složenih propisa Evropske unije koji su prenijeti u domaći pravni sistem, ova oblast je specifična i po zajedničkom pružaocu usluga u vazdušnom prostoru s Republikom Srbijom, odnosno **Kontroli letenja Srbije i Crne Gore - SMATSA**, koja je formirana u cilju pružanja usluga kontrole letenja iznad Crne Gore i Republike Srbije, dijelu prostora iznad Jadranskog mora i 55% gornjeg vazdušnog prostora teritorije Bosne i Hercegovine.

Uzimajući u obzir činjenicu da je na video-konferenciji između predstavnika Crne Gore i Evropske komisije konstatovano da vazduhoplovne vlasti Crne Gore ulažu značajne napore u cilju prenošenja pravne tekovine Evropske unije u nacionalno zakonodavstvo, a u skladu sa dosadašnjim uspješnim rezultatima u ovoj oblasti, zatraženo je dodatno objašnjenje od Evropske komisije u cilju jasnijeg i preciznijeg navoda koje su to aktivnosti i postupci koje se očekuju od Crne Gore u narednom periodu po ovom pitanju. Na video-konferenciji je dogovoreno da će se ovo pitanje razmatrati u kasnijoj fazi pregovora.

PREDLOG ZAKLJUČAKA:

- Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2018, razmotrila i usvojila Informaciju o planu ispunjenja završnih mjerila za privremeno zatvaranje pregovora u poglavlju 14 – Saobraćajna politika;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog zakona o putevima do kraja IV kvartala 2018, a potom i prateće podzakonske akte planiranom roku;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da, bez daljeg odlaganja, završi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena i uređajima za evidentiranje u drumskom saobraćaju i prateće podzakonske akte;
- Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da, bez daljih odlaganja, dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da u što skorijem roku dostavi Vladi na utvrđivanje Zakon o željeznici i preduzme ostale neophodne mjere kako bi regulatorno tijelo i tijelo za bezbjednost bilo operativno od III kvartala 2019;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog zakona o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju do kraja IV kvartala 2018;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog zakona o pravima putnika u pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi do kraja IV kvartala 2018;
- Zadužuje se Ministarstvo saobraćaja i pomorstva da dostavi Vladi na utvrđivanje Predlog zakona o unutrašnjoj plovidbi do kraja IV kvartala 2019.